

Kirkeministeriet

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk
Morten Messerschmidt
Morten.messerschmidt@ft.dk

Beskæftigelsesudvalget har ved brev af 6. februar 2023 (BEU L13 – spørgsmål 45) bedt om min besvarelse af spørgsmål:

”Vil ministeren – i forlængelse af KIU alm. del - samrådsspørgsmål A – redegøre for, hvordan man kan forene regeringens beslutning med den i grundlovens § 4 angivne formaning om, at folkekirken ”understøttes af staten”?”

Svar:

Jeg kan henvise til Kirkeministeriets og Justitsministeriets notat af 31. januar 2023, som blev oversendt til Kirkeudvalget som bilag 1 til mit svar af 31. januar 2023 på KIU alm. del - spørgsmål 1.

Notatet er omdelt til Beskæftigelsesudvalget som bilag 6 til L 13.

Af notatets pkt. 1 fremgår følgende:

”Grundlovens § 4 har følgende ordlyd:

”§ 4. Den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten.”

Bestemmelsen, der har indgået uændret i grundloven siden 1849, består af to led. Første led angiver, at den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke, og andet led pålægger staten at understøtte folkekirken.

Der henvises vedrørende Justitsministeriets vurdering af en mulig afskaffelse eller flytning af en eller flere helligdage til besvarelsen af 11. juli 2012 af spørgsmål nr. 837 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Af besvarelsen fremgår følgende:

”Som nævnt fremgår det af grundlovens § 4, 1. led, at den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke. Det indebærer, at lovgivningsmagten skal respektere den evangelisk-lutherske lære, således at der blandt andet ikke lovgives eller administreres i modstrid hermed, jf. bl.a. Hans Gammeltoft-Hansen, Danmarks Riges Grundlov med kommentarer, red. af Henrik Zahle, 2. udgave (2006), side 137.

Efter Justitsministeriets opfattelse må det antages, at en eller flere af folkekirkens helligdage kan afskaffes eller flyttes, hvis en sådan afskaffelse eller flytning ikke strider mod den evangelisk-lutherske lære. Det tilkommer ikke Justitsministeriet at vurdere, om en afskaffelse eller flytning af en eller flere helligdage strider mod den evangelisk-lutherske lære. En sådan vurdering henhører under Ministeriet for Ligestilling og Kirke.”

[...]

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
e-post km@km.dk

Akt nr.: 270825

Dette akt nr. bedes oplyst ved
henvendelse til Kirkeministeriet

Dato: 17. februar 2023

”Som det fremgår af det ovenfor anførte, har grundlovens § 4, 2. led, gennem tiden givet anledning til nogen tvivl, men den gængse opfattelse i statsretlig og kirkeretlig litteratur er dog, at udtrykket ”understøttelse” skal forstås i vid forstand, dvs. som en forpligtelse for staten til at yde både økonomisk og moralsk støtte. Bestemmelsen er også blevet forstået sådan i praksis.

Efter Justitsministeriets opfattelse må bestemmelsen i grundlovens § 4, 2. led, antages at indebære en forpligtelse for staten til at yde en vis ikke-økonomisk støtte til folkekirken. Efter Justitsministeriets opfattelse må det samtidig antages, at understøttelsens art og omfang er overladt til lovgiver.

Det er derfor Justitsministeriets opfattelse, at en mulig afskaffelse eller flytning af en eller flere helligdage ikke i sig selv kan rejse spørgsmål i forhold til grundlovens § 4, 2. led. Det er i den forbindelse Justitsministeriets opfattelse, at en ordning, der ikke som sådan indebærer en afskaffelse eller flytning af helligdage, men f.eks. at en eller flere af folkekirkens helligdage medregnes i den almindelige arbejdstid, heller ikke kan antages at rejse spørgsmål i forhold til grundlovens § 4, 2. led.”

Det bemærkes, at regeringens forslag går ud på, at store bededag afskaffes som helligdag, hvorimod der ikke lægges op til en ordning, hvor helligdagen bevares, samtidig med at dagen medregnes i arbejdstiden.”

Louise Schack Elholm

/ Kasper Hyllested